

LO Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 15 d' Octubre de 1898

Núm. 3.723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Pta. 1
en provincies trimestre.	3.60
Extranger y Ultramar.	7.50

Anuncis, à preus convencionals.

Farmacia Serra 12 ANYS

Oberta tota la nit

Administració y Redacció

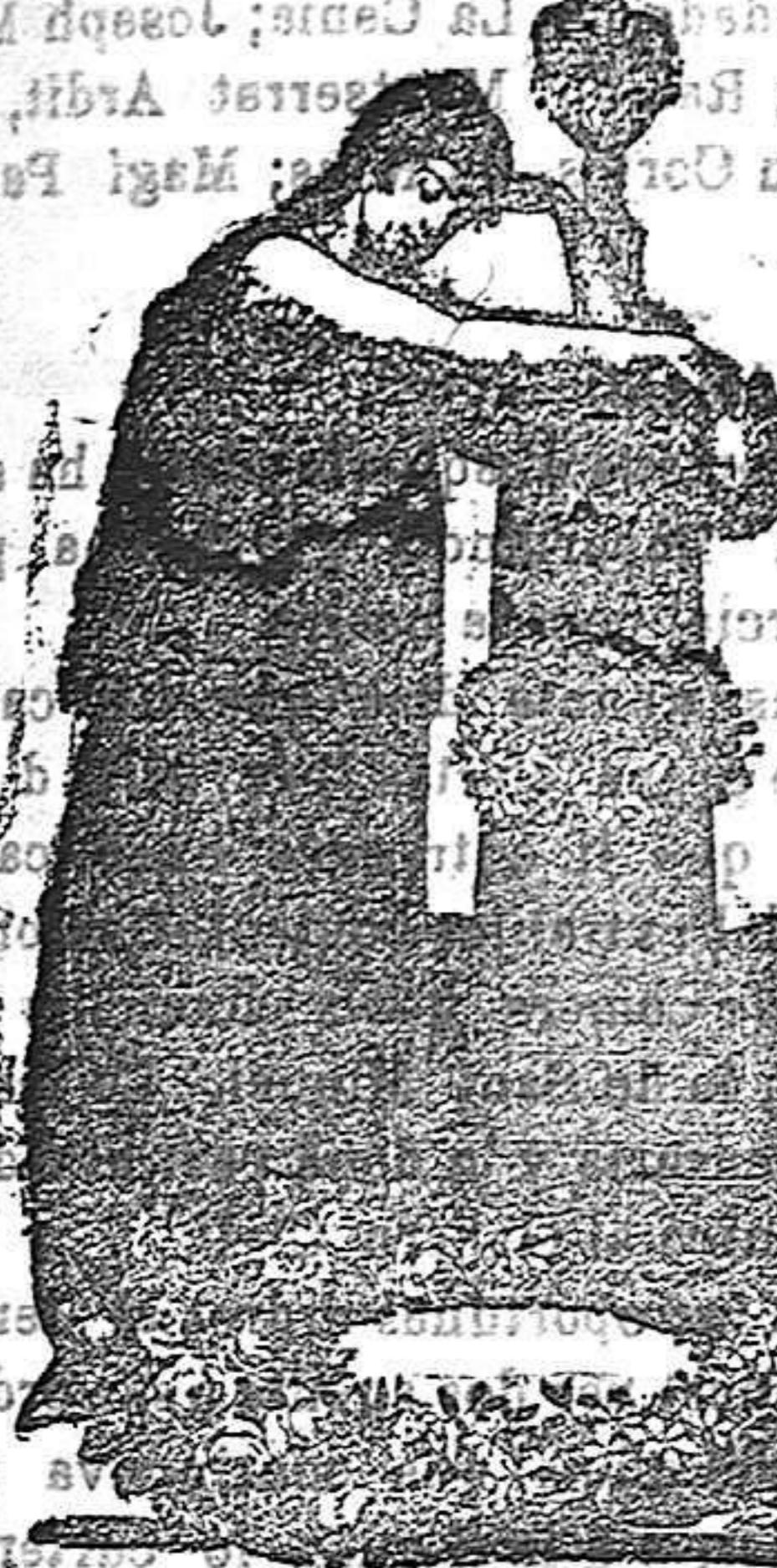
PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallofri, carrer Junquera, 6. No's retornan los originals encara que no's publicin.

Fàbrica de flors artificials

Maria Perpiñà

REUS.—CARRER MAJOR, NUMERO 22.—REUS.

Com a tots dos anys en aquesta època hi ha un gran y variat surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinc, creus, pensaments, y altres objectes artístichs que en lo dia dels morits, selen colocar-se sobre las tumbas, com carinyós tribut dedicat fàlfa la memòria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també totes classes d'inscripcions ab lletras brodades, pintadas, y de paper, destinades al propi objecte.

PREUS REDUITS

Nota.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

Secció doctrinal

La filoxera

No cal esforçarnos gaire pera probar que es d'absoluta justícia que, si les terràs, per un fet anormal, no previst y fora del alcans del home lo corrèt-girlo, venen a no donar cap renta, tampoch poden pagar la contribució que l'Estat las hi ha aplicadas mentre han produït. La llei diu ben clar que s'paga per la renta que produueix la terra y així las evalúa en distintas categories, regons las plantacions que tenen. Donchs si la filoxera s'ha menjat la vinya, lo propietari no deu pagar la contribució, com a vinyar sino com a terra del cultiu a que se apliqui.

Més l'Estat espanyol no té per costum legislar respecte de lo que es just quan la justicia es en detriment de les rentas que ha imposat ell y que aquella justicia ha de produuir més mas d'ditas rentas.

Cal demanar aquests coses justas y cal demanar-das ab rahons no sols de justicia y de influencia, sino ab rahons que se l'hi imposin.

Quinas son aquests?

Examinem primers les entitats á las cuales afecta la pèrdia de la riquesa vitícola,

En primer lloc trobem als municipis. Aquests tant en las contribucions directas, com en las indirectas per la part que'n percibeixen se trobarán, en un descobert.

Igualment s'hi trobarán en la contribució industrial perquè la emigració en las nostres comarcas s'ha iniciat ja d'una manera manifesta y aquesta té de vindre en progressió cada dia mes a'erradora; si minva la població agrícola minvarán los petits comerciants y els petits industrials; merma també per aquestas contribucions. Los que tingen prou seny iniciaran una supressió d'empleos que també ajudaran á la miseria.

Ah, ja sabém que hi ha d'algún bromista que's aburriu de aquestas nostres lamentacions, pero per vindre es tot l'art de governar y convé no mirar la superficie de las cosas, sino anar al fondo.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

que la fàbrica està en bon estat i que el seu producte és de qualitat.

CRÓNICA

Sessió del Ajuntament

A l' hora de costum se celebrà ahir la sessió baix la presidència del senyor Vallvé y ab assistència dels senyors regidors, Pallejà, Jordana, Vergés, Nougués, Briansó, Massó, Mas y Mayner.

Se donà lectura y aprobat l' acta de la sessió anterior.

Se llegí un estat comparatiu de comptes de la Sec. de Consums durant lo passat mes.

Se llegí una comunicació de la Delegació d' Hisenda de Tarragona referent á nostre deute municipal.

Se llegí un dictámen de la secció de Foment sobre l' derribo del pont de la riera de Calderons y construcció de un de nou segons bases que 's detallan en lo dictamen, sent de gran conveniència per lo mal estat en que està aquell pas á causa de les darreres plujas. Se llegeixen així mateix altres dictamens y proposicions particulars de poca importància.

Acte seguit se donà lectura del dictamen de la comissió d' Instrucció Pública sobre 'l projecte de supressió del Institut. No veyenthlo factible ni propi de moment, proposta la creació d' una escola de dibuix aplicat á las arts y oficis. Demana que 's instalí al local de l' antiga audiència. Lo senyor Massó, d' acord ab la comissió, proposta l' següent personal y sous. Don Eugeni Rodón, Director, 50 pessetas mensuals, D. Ramon Casals, secretari, 40 id; D. Domingo Rius, porter, 10 id. Atesa la conveniència de portar á cap lo projecte quan antes, lo senyor Nougués demana s' aprobi incontinent y així se fa per unanimitat. Hi hagué entre l' senyor Nougués y Briansó una petita discussió referent á si l' escola ha de ser absolutament gratuita, com vol lo primer, ó s' hi ha de haver una petita matrícula, que l' senyor Briansó fixa en 3 pessetas. Per enguany, s' acorda que sia gratuita. Se demana á la prempsa que doni tota l' importància que 's mereix á aquest assumptu per resultar de gran interès per la classe obrera.

Se llegeixen varis comptes de particulars.

Lo senyor Nougués s' ocupa del acort de la sessió anterior sobre la creació de una Diputació unica catalana y demana un vot de gràcies pel Sr. secretari per lo bé que interpretà l' idea al redactar lo document. Lo senyor Mayner proposta que 's procuri que la Diputació provincial doni la deguda publicitat á l' idea y fassí tot lo possible perque la Exposició del Ajuntament resultarà de gran utilitat. Lo Sr. Jordana, d' acord amb el Sr. Briansó, proposa que 's consuexi del Gobern central.

Lo Sr. Nougués, proposta que 's procuri instalar en aquesta ciutat una sala abont se pogués desglassar l' oli que ve de fora, operació que ara 's porta á cap en algunes dels hostals quan los truginers no 's quedan á las Borjas del Camp pera realizar aquesta operació.

Afegí l' Sr. Nougués que aquest gasto que ell calculà en unes 600 pessetas ne reproduuiria al Ajuntament unes 1'500 ó 2000 pessetas, cobrant mitj ral ó 15 céntims per cada bot que 's desglassés.

Lo Sr. Massó observà que pera recaudar la cantitat ficsada de 1500 á 2000 pessetas, no es necessari que 's imposi l' tribut de 15 céntims ó mitj ral per cada bot, sino que basta y fics sobra ab 10 céntims; y que per lo tant convindria pera atreure als truginers d' oli que fan aquesta operació fora de Reus, que aquí ho trobin mes barato que á cap puesto.

Lo Sr. Vallvé recorda que ja s' havien fet alguns travalls pera instalar aquesta sala de desglás quan presidia la secció de Consums lo Sr. Gusi y que si no 's feu, fou degut aquell any á que hi havia poch oli; pero enguany que ni ha collit esperava que 's faria.

S' acordà que la proposició del Sr. Nougués passés á la secció de Foment y Consums y que aquestas de comú acort, en la sessió vinent presentessin dictamen.

Lo Sr. Briansó proposà, després de varias consideracions, que 's mirés si era factible lo construir un gran dipòsit pera l' aigua, ab sos corresponents filtres, com los tenea totes las principals poblacions d' Europa; y com que aquesta es una obra molt cara, afegí que de la excavació se'n podria encarregar la Comisió d' auxiliis á la classe obrera, qui hi podria invertir les 40 ó 50 mil pessetas que va recaudar, cuydantse l' Ajuntament d' emplear á una mitja dotzena de palestas, suprimint altres plessas, que faran l' obra, gasto que així resultaria insensible á la Corporació.

Lo Sr. Nougués digué que mentres no 's disolgué la Comissió magna que res ha fet y res farà en aquest assumptu, nombrada per lo potentat dels seus noms, que se 'n podia parlar.

Se declarà després enemic de las proposicions que no mes reportan feixa á las Seccions y Arquitecte, puig los expedients, ja aprobat s' arxivaren sense empredre l' obra, citantne un que reportaria unes 2.000 pessetas d' economías á l' Ajuntament.

Lo Sr. Jordana parlant d' aquest mateix assumptu diu que fa cinc anys se va fer lo dictámen y projecte y queda sense portarse á la pràctica per falta de diners.

Digué que primerament se busqui trobar diners y després no hi ha dupte que 's farà l' obra.

Lo Sr. Nougués digué, dirigintse al Sr. Briansó, que ell en la sessió vinien trobaria mes de 5.000 pessetas d' economías pera l' Ajuntament, projecte que tenia pensat presentar lo dia que discutissin lo presupostos.

Prometí l' Sr. Briansó votar aquestes economías, oaygui que caygui y l' obra 's podrà fer.

S' acordà que la secció de Foment averiguhi s' hi ha l' projecte á que feu referència l' senyor Jordana y que la secció d' Hisenda presenti las economías que á son criteri 's pugua introduhir sens perjudici del survey en los actuals pressupostos.

Y s' aixecà la sessió.

S' han concedit passaports, per la Comandància Militar d' aquesta plassa, á seixanta dos reservistes que estaven incorporats al Regiment de Cavalleria d' Alcántara número 14 que està de garnició en nostra ciutat, cuels soldats procedían de las quintas de 1894, 1895 y 1897.

A més de dits individuos hi ha los que son á sas casas en permís y 'ls malalts que 's troben al Hospital cívich-militar, els que també los serà donada la llicència.

Dits seixanta dos mossos sortiren ahir mateix cap á sas respectius domicilis.

¡Quantas alegrías proporcionarán y quantes ansias calmarán aquests jovens que foren arrancats de la llar paterna á causa de la guerra de Cuba y Filipinas!

En lo «Noticiero Universal», edició d' ahir, veiyem que 'ls vins de nostra ciutat y sa comarca, se paga á 27 y 28 pts., mercat de Tarragona.

Estranyém tals pr. us, quant per nostre comers verdaderament se paga tal especie més que de 20 á 24 pessetas.

Si se avans d' ahir y ahir hi hagué una alarma, per compareixer un francés pagant á 28 y 30 pts.

¡Tan de bó aquest moviment produí una reacció enalsa en lo prea del vil! Mes ne desconfiem per que fa un quant temps que l' agricultor li toca sempre

No 'ns alarmem y cuydado en tot.

La imprevisió en tot y en tothom després dels dibuixos en los periódichs y las gazetillas ab bombo y platerets de la prempsa de Madrid á la María Guererro, ara resulta que no pot representar «Casa con dos puertas» en lo teatre de la «Renaissance» perque las decoracions fetas expressament pera aquell no son á la mida.

Ha mort á Barcelona ahont actualment residia, nosre paysá D. Antoni Pagés Puignau.

Lo Sr. Pagés havia format part del partit liberal de la seva època, havent per lo tant pertenescut á la Milicia Nacional. Com á tal fou dels primers en entrar per assalt á Riudoms cuan la guerra dels set anys havent rebut una ferida, lo que li valgué la concessió d' una creu pensionada. Aquesta creu y pensió com á fervent devot de nostra patrona la Mare de Déu de Misericòrdia la oferí, com ho feu lo Comte de Cheste, á aquesta Verge, ab la sola diferència que la de dit general no tenia pensió de cap naturalesa.

Lo temps segueix plujós; cada dia 's presentan nous que 'ns regalan algún ruixat. Ahir á las cinch del matí plovia de valent, á las 7 parà de ploure y á la tarda regà altra vegada. A última hora de la nit continuà lo cel ennuvolat.

Hem rebut del «Centre Català» de Sabadell una atenta invitació, que agràbim, pera la sessió inaugural del curs econòmic de 1898-99, que celebrarà á dos cuarts de cinch de la tarda del pròxim diumenge, dia 16 del corrent mes.

Lo discurs presidencial, á càrrec d' en M. Folgueira y Durán, versarà sobre l' tema següent: «Descentralització, Regionalisme y Nacionalisme». — «Doble naturalesa del Catalanism com à doctrina y com à sentiment». — «Caràcter de son increment actual y circumstancia indispensable pera son complert y perfecte desenvoluplo».

Lo Foment del Travall Nacional ha demanat al consell espanyol en Alexandria un mostrueri dels articles nacionals de major sortida en los mercats egipcios.

Lo Diario de Avisos de Manresa d' ans d'ahir diu que continua la vaga iniciada l' dia avans per los operaris de la fàbrica de teixits anomenada «Los Papeles», sense que per sort s' hagi alterat l' ordre en lo més mínim.

Dita fàbrica venia travallant nit y dia y han quedat en vaga uns 120 treballadors, los quals demanan un augment en lo poch jornal que guanyaven.

Es de desitjar que s' arribi aviat á un arreglo.

Es probable que l' vapor remolcador que per encàrrec del govern va construir l' Arsenal civil de Barcelona ab destí al port militar de Subic, Filipines, y que permaneix encusat al peu del edifici de la Capitanía del Port, l' adquireixi la Companyia Arrendadera de Tabacos pera la vigilància d' aquestes costas. Es un barco de ferro y de hélice, que aparellia de paylebot de dos pals y son port serà aproximadament de 150 tones.

Han mort à Cuba los soldats fills d' aquesta província, que detallém á continuació:

Manel Mercadal Peredo, de La Cenia; Joseph Matamoros, de Sant Carlos; Ramon Montserrat Ardit, de Amposta; Enrich Mateu Cortés, de Reus; Magí Pandés Querol, de Segura.

Copiém de *La Renaixença*:

«En la Central de Correus d' aquesta ciutat ha suocedit un fet criminal d' importància gravíssima per una població tan comercial com la nostra.

Sembla que feya uns quants dies que un carter venia essent objecte de grans ofertes per part d' un oficial de Correus pera que li entregués unes cartas que havien d' arribar del extranjier contenint valors y dirigidess á dues cases de comers quals domicilis son en lo carrer Major y en lo de Sant Miquel. Lo carter va fer veure que s' hi pensaria y 'n donà part al Administrador, qui ho comunicà al Gobern Civil.

Donadas per aquest las oportunes ordres al senyor Plantada, y auxiliat equest per dos agents á sas ordres, anà seguint los passos del oficial que continuava procurant sobornar al carter, y á la fi quan lo carter, d' acord ab la policia, havia entregat catorze certificats procedents de França al susdit oficial, fou aquest detingut en lo Passeig Nacional y conduït per la policia al Gobern Civil.

D' altre oficial, que se sospitava podia estar entès ab aquell, donà per resultat la troballa de diferentas cartas contenint valors ó anunciantne en remesa. Per lo qual foren posats á disposició del Jutjat los dos oficials, que's diuen don Mariano de Alvaro y don Isidoro Cumitre.»

Posém en coneixement de nostres lectors que desde l' dia 18 del actual quedan modificats los itineraris dels trens mixtos y de mercancías de la línia ferroviaria del Nord en la següent:

Tren núm. 343, mixto: sortida de Reus á las 2'15 t. de Vilaseca á las 2'32 t. arribada à Tarragona á las 2'48 t.

Tren núm. 1702, mercancías, modificat entre Tarragona y Atmetlla. Sortidas de Tarragona á las 3'42 t. de Cambrils á las 4'07 t. del Hospitalet á las 4'48 y de la Atmetlla á las 5'33 t.

Fa uns quants dies arribà á Madrid un subjecte anomenat Nemessi Gómez de la Torre, de divuit anys, d' edat, lo qual se presentà á la policia acusantse d' haver mort á Valladolit á un home d' un cop de martell; pero dels informes adquirits resulta que es un fugitiu de la casa paterna, que ha ideat aquell medi com lo més pràctic y segur pera tornar gratis á son domicili.

Anirà per trànsits de la Guardia civil á disposició del Gobernador.

Ahir nit á las nou, lo «Centre Excursionista de Catalunya» celebrà una sessió pera iniciar los travells y excursions del present curs. En dita sessió se donà lectura del travall de don Joan B. Saus, delegat á la Roca del Vallès, «Excursió particular á la part occidental de Selledas» y ademés se llegí un antic i curiós «Vocabulari dels termes que usan las Comunitats Caputxinases».

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents espècies puja la cantitat de pessetas 856'02.

Copíom de *El Pallarsa de Lleida*:

«Un individuo o «chusco» ó boig que viatjava ans d'ahir en lo tren correu descendant de Madrid, deposità en la estació del ferrocarril d' aquesta ciutat lo següent telégrama dirigit a una població espanyola que no's troba dintre de la península:

«A mi fiel Jaime Busquets:

Ojo avizor, y estad preparados para todo.

Don Jaime.»

Y'l senyor governador civil interí, que tingueren notícia de la existència de tan singular telégrama després d'haver sigut trasmés per lo telegrafista de guardia de la Companyia del Nort, ha disposat que s'instruixi expedient contra l'autor per haver infringit lo reglament al cursar un despaique que, encara que té marcats visos de broma, degué detenir fins que la autoritat competent autorisés sa circulació.

La cullita d'arrós ha sigut a Amposta molt abundant, estant molt adelantada la recolleción, que tocará a son terme en la pròxima setmana. Los preus tendeixen al alsa y's cotisan: lo «camoniquill» a 9·50 pesetas lo quintà, lo «comú» a 11 pesetas y l'«bombeta» a 13·50 pesetas.

Segons telégrama rebut ans d'ahir per la Companyia Transatlántica, lo vapor correo «Reina María Cristina» surt del port de la Habana lo dia 11 dels corrents ab rumbo a Puerto Rico.

Heus aquí xifres elocuentíssimes sobre l'rendiment del cultiu entre França y Espanya en la última cullita de blat:

França, en números redons, cultiva set milions d'hectàrees de terra pera blat y ha recolectat 123 milions d'hectòlitres, disset y mitj per hectàrea: prop de 11 simientes en una cullita general, quan aquí una parcial de 10 s'anomena superior.

Espanya ab quatre milions d'hectàrees de cultiu destinat a blat, ha recolectat uns 40 milions d'hectòlitres, deu hectòlitres per hectàrea, poch més de sis simientes.

Lo pagés francés ven son cahís de blat a 28·75 francs, que equivalen al 60 per 100 de cambi a 40 pesetas, trayente d'una hectàrea 539 pesetas.

Lo pagés espanyol ven son cahís 4·40 pesetas, y treu d'una hectàrea 1220 pesetas!

Tinguin present los agricultors aquests datos per veure la necessitat en que s' troben de millorar lo cultiu, y tinguin també present los governs pera comprender lo infiò que es que la agricultura s' trobi gravada avuy en lo 28 per 100 de los tipos de las cartillas evaluatorias, mentres a França paga'l 5 per 100 solzament.

Y vagin somniant los que tenen a Espanya per un país ric.

Diumenge passat ab motiu de visitar lo senyor Bisbe de Vich Dr. Morgades y Gili, l'important colonia que s'ha conegut fabricants senyors Pous y Enrich tenen establecida a Puigreig, se van celebrar en l'iglesia d'aquell doble solemnes funcions religioses. Tant a la missa de comunió com al ofici, lo senyor Bisbe va predicar en català demostrant que la fe catòlica es la base de to's amònia entre l'capital y l'travall. Lo Dr. Morgades va benehir la casa propietat dels senyors Pous y uns tapissos per la nuboda d'aquests, senyoreta donya Pilar Seba.

En las citades funcions religioses hi va prendre part la capella de música de Sant Pere de les Puelles de Barcelona que dirigeix lo reputat mestre don Domingo Mas, executant composicions religiosas de eminents mestres y una missa coral ab acompañament d'orga, violoncellos y contrabaixos, original del citat senyor Mas. A la tarde s'va cantar lo Trissagi, executant la capella durant la reserva lo «Tantum ergo» y «Genitori» de Winter.

En b'eu se celebrarà a Barcelona ó a Tarragona un Consell de guerra d'oficials generals pera veure y fallar la causa instruïda contra los payans Joan Martí Figueras, Baptista García Gallart, Joaquim Cassernau Rebull, Frederich Samarra, Miquel Joan Vila, Joan Cirilo Vila, Joseph Vila Gont, Ramón Martí Figueras, Enrich Figueras Vila, Joseph Francisco Lorenzo, Ricardo Luis León y Nicolau González Llaó, acusats de haver causat lessions y desarmat a un carabiner en poble de La Ametlla (Tarragona).

Secció oficial

Club Velocipedista

Desde l'pròxim dilluns 17 del corrent quedarán obertas las classes de gimnasia de 6 a 7 y de 10 a 11 de la nit.

Lo que s'anuncia pera coneixement dels senyors socis.

Reus 14 Octubre 1898.—Lo Secretari, M. Perpiñá.

Registre civil

del dia 13 d'Octubre de 1898

Naciments

Teresa Martí Nolla, de Miquel y Maria.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Felip Ferrer Alberich, 85 anys, República 3.

Secció religiosa

Sant d'any.—Santa Teresa de Jesús.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Continua á las sis de la tarde la solemne Novena que la Arxicofradía Teresiana dedica á sa excelsa Mare Santa Teresa de Jesús, en la que predica tots los días lo Rvnt. P. Vidalet, de la Companyia de Jesús. Avuy dissapte, festivitat de la Santa, á dos cuarts de deu hi haurà solemnme ofici cantat ab armonium per las Religiosas d'aquest convent. Lo diumenge, á las 8, hi haurà la Comunió general ab plàctica per dit Pare. Tota la part de cant va á càrrec de las referidas Religiosas.

Iglesia de las Carmelitas Descalzas

Avuy d'a de la glòria y Serèfica Sta. Teresa de Jesús honrarà á sa Sta. Mare ab los cults següents:

Per lo matí á las nou Ofici solemne ab sermó á càrrec del Llicenciat D. Celestí Sangenís. A las sis de la tarde lo Sant Rosari ab orga, novena de la Santa algún motet elusiu al acte, reserva de S. D. M. y adoració de la Sta. reliquia.

Hermita de Nostra Senyora del Roser

Demà diumenge á las quatre de la tarde los Congregants de S. Lluis Gonzaga, cançarán en dita Ermita, un Rosari ab acompañament d'armoniu, acabant ab lo Goig de la Verge.

Sant de demà.—Sant Galo.

Secció comercial

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 13

De Gènova y Barcelona en 7 ds. v. Martos, de 1.046 ts., ab bocoy buysts, consignat á don Anton Mas.

De Sicília y Marsella en 8 ds. v. sueco Italia, de 770 ts., ab tranzit, consignat als senyors Boada germans.

De Bergen y Newcastle en 12 ds. v. noruego Sardinia, de 711 ts. ab bacallà, consignat als senyors Boada germans.

Despatxada:

Pera Cetze v. Correo da Cartagena, ab vi.

Pera Valencia v. Martos, ab carga general.

Pera Cristol y esc. v. ingés Rydal Fell, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisió de Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	57·32	Cubas del 86	69·62
Exterior		Cubas del 90	51·62
Colonial		Aduanas	90·75
Norts	24·50	Ob. 5 0·0 Almalsia	81·
Frances	26·35	Id. 3 0·0 Fransa	41·62
Filipinas	81·50		

PARIS

Exterior	42·45	Norts	
		GIROS	

Paris	51·50	Londres	38·35
-------	-------	---------	-------

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los països.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	57·35	Aduanas	90·75
Exterior		Norts	24·50
Amortisable	67·50	Frances	26·35
Cubas 1896	69·62		
Cubas 1890	51·62	Obs. 6 0·0 Fransa	80·
Exterior Paris	42·25	Id. 3 0·0 >	41·62

GIROS

Paris	51·50	Londres	38·35
-------	-------	---------	-------

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Compra y venda al comptat de tota classe de valors.

—Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y bitllets de tots los països.

DOCTOR.—Mire V. que es extreny.

Secretari.—Lo qué, mon estimat mestre.

Dr.—Jo tinc una numerosa clientela... no es ve-

ritat!

—Seor.—Inmensa.

Dr.—Sobre tot una clientela de donas...

Secr.—En efecte.

Dr.—Y á qué creu V. que ho deuen las que están

malaltas.

Secr.—Vosté dirá.

Dr.—A no portar lo «Cheviot anglés» que ven la

casa PORTA.

CREMÀ JACINTA ROMEU

Reproductora de la lletra

aprobada per la M. Iltre. Acadèmia Medicina Farmacèutica de Barcelona.

REUS

ESCOLA MERCANTIL

DIRIGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera

Mestre superior y Contador

de fondos provincials y municipals

Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment á la ensenyança práctica mercantil, poden los alumnos, en breu temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura transformantla en hermosa lletra inglese, ràpida y comercial.

Segon. Apredre, baix un procediment pràctic, la TENEDURIA DE LLIBRES pera poguer desempenyar ab ècer lo delicat càrrec de TENEDOR DE LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÈS, INGLÈS & ALEMANY.

Quart. Fer un estudi de CÀLCULS MERCANTILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisè. Pràctica de DOCUMENTACIÓ COMERCIAL.

Nota.—S'organisa y's porta la comptabilitat de cases de comers en sos propis escriptoris, y's resolen consultas sobre organiació de comptabilitats especials.

PERA 'LS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adorns propis pera nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels propis objectes que s'trobin fets malbé.

Ultima novetat y molt de gust á preus limitadíssims.

Se trobarà en lo domicili de las germanas

RIFOLL

